

Dv. prezidents Hooveris sānu
 Herbertas, 65 m. amž., mirš Ka
 Hfornijoj, Pasadenoj. Elson
 howerie laikis jis buvo valsty
 bės sekretorius padājējas.

Nemaloni tyla

Amerikos Lietuvių Taryba rugpjūčio 30 — rugsėjo 1 dienomis Detroito šaukia Septintąjį Amerikos Lietuvių Kongresą. Taigi iki jo nebeliko nė pusantro mėnesio, o jį tebegaubia tyla. Net mūsų didžioji spauda iki šiol apie kongresą tik kronikinės žinutes teskelbia.

Kongresas jau didelis įvykis mūsų gyvenime. Jo tikslas pademonstruoti sau ir kitiems mūsų vieningą nusistatymą kovoti dėl Lietuvos išlaisvinimo ir jos nepriklausomybės atstatymo, pasidžiaugti laimėjimais, apžvelgti ir nepasisekimus ir paieškoti gairių ateities veiklai. Kongresas būtų sėkmingesnis, jei visa tai būtų iš anksto spaudos puslapiuose aptarta.

Reikėtų tuoj paskelbti kongreso darbotvarkę, Alto centro valdyba turėtų tuoj paraginti skyrius, kad šie

savo apylinkėse kreiptųsi į visas organizacijas ir jas paragintų kongrese dalyvauti.

Kadangi Alto skyriai ne visur veikia, reikėtų tuoj kreiptis į JAV Lietuvių Bendruomenę, kad ji paragintų savo apylinkes tą patį padaryti.

Zodžiu, reikia labai sukrusti ir apie kongresą kalbėti bei rašyti, jeigu norime, kad šis savo didelį tikslą pateisintų.

Yra svarbus ir kongreso dalyvių kvietimo būdas. Jei organizacija gaus tiesioginį kvietimą dalyvauti, tai ji greičiau dalyvaus, negu tokią bendrą kvietimą tik spaudoje paskaičiusi. Todėl yra svarbu, kad, jeigu jau ne visos, tai bent didesnės organizacijos tokius pakvietimus gautų iš paties Alto centro arba iš jo padalinių. Juk labai svarbu, kad kongresas būtų ir gausus.

Socialistų Internacionalo rezoliucija

Socialistų Internacionalo vienuoliktojo kongreso

1969 m. birželio 16-20 d.d. Eastbourne

priimtoji rezoliucija padėties komunistų kraštuose ir partijose reikalui

Kongresas patvirtina savo nusistatymą komunizmo atžvilgiu, pareikšdamas Socialistų Internacionalo deklaraciją: "Demokratinio socializmo tikslai" 1951 m. ir deklaraciją "Šių dienų pasaulis: socialistų perspektyva" 1962 m.

Komunistų partijų konferencija 1969 m. Maskvoje dar kartą patvirtino, kad komunistų stovykla yra įvairiais būdais susiskaldžiusi ir aršių ginčų sukrėsta. Šiuo metu nėra bendros komunizmo sąvokos.

Iš patirimų įvairiuose kraštuose kongresas priėjo sekančias išvadas:

1. Naujos rūšies komunistų partijų steigimas privedė prie naujų konfliktų komunistų stovykloje; tačiau neatšvelgiant jų tarpusavio ginčus, vienas faktas lieka pastovus: komunistų partijų nepakantumas tiems, kurie su jomis nesutinka, ir jų pretenzijos, kad jų totalitarinė ideologija yra vienintelis galimas visuomenės vystymosi būdas.

2. Kur komunistų partijos yra opozicijoje ar yra persekiojamos, jos reikalauja iš demokratinėse partijose, organizacijų ar atskirų asmenų pagalbos ar paguodos, bet jos nėra pasirodžiusios tokios paramos teikti kitiems, kai yra valdžioje.

3. Komunistų partijos, siekdamos vieningos veiklos su socialdemokratų partijomis, bendrai yra užsibrėžusios, kaip galutinį tikslą, komunistų partijos hegemoniją ir vienos partijos viešpatavimą.

4. Komunistinio tipo liaudies fronto tikslas yra išnaudoti demokratinę srovių dalyvavimą tam, kad pašalintų jas, kaip nepriklausomus vienetus.

5. Komunistų partijos įpareigoja savo narius aktyviai pasireikšti profesinėse sąjungose ir kitose demokratinėse organizacijose ne tam, kad paremtų jų veiklą, bet tam, kad jos paklustų komunistų siekimams.

6. Komunistai parlamentarinės demokratijos santvarkoje — opozicijoje ar kaip valdžios bendrininkai — turi su kitomis partijomis lygias teises; tačiau, kaip taisyklė, jie stengiasi išnaudoti tas teises kitoms politinėms partijoms susilpninti ar sunaikinti.

7. Sovietų vadai laiko komunistų valdomų kraštų suverenumą esant apribotam; pagal jų doktriną, jie mano turį teisę įsikišti net karinėmis priemonėmis. Ši doktrina ir jos pritaikymas nesiderina su Jungtinių Tautų Charteriu.

8. Kol komunistų partijos priklauso politiniu, moraliniu ar materialiniu atžvilgiu vienam iš besivarikančių komunistų tarptautinių centrų, jos negali vesti tikrai nepriklausomos nacionalinės politikos.

Joną Januški prisimenant

Studentas Jonas Janušis

Grazi yra Žemaitijos žemelė, o ypač širdžiai artima yra ta vietelė, kurioje esame gimę ir savo jaunystę praleidę. Nors jau daugelis metų prabėgo, kaip esame apleidę tėvų žemę, tačiau dar ir šiandien ji mums kaip gyva stovi akyse... Prisimename man numylėtieji Viekniai, tie tankūs pušynai, kurie Vieknius gaubė, ir ta plačioji didžiulė Venta, kurioje rubulius ir blizges gaudžiau... Ne mane vieną Venta traukė, o šimtus ir kitų tokių "žvejų", kaip ir aš. Daugiausia savo žuklavimu pasižymėjo tie, kurie arčiau Ventos gyveno, t. y., miesčioniukai ir Užventės kaimo gyventojai. Taigi, mes, jaunieji žvejai, jau nuo jaunystės susidraugavome, ir ta draugystė tarpe kaikiurių tęsėsi per visą gyvenimą.

Pamenu kaip šiandien maloniai užventiškę Januškių šeimynėlę, o ypač jaunėnį Joną Janušį. Nors jis už mane buvo vyresnis amžiumi, bet, būdamas vienu metu su mano broliais, ir manęs neskyrė iš kompanijos. Jaunąjį Joną Janušį visur galėjai sutikti, kur tik jaunieji Dargiai buvo. Jie

sykiu lankė pradžios mokyklą, Vieknų vidurinę mokyklą ir Šiaulių gimnaziją. Atostogų metu visi sykiu dalyvavo ir savo apylinkės lietuviškame organizaciniame gyvenime. Jonas daugiausia dirbo demokratinio jaunimo būreliuose, na, o Dargiukai daugiau laiko skyrė saulų būriui ir skyriui bei meno ir vaidybos rateliams. Darant bendras jaunimo gegužines, visur ir visada pastebėjau minėtų šeimų bendradarbiavimą.

Atsimenu, kaip savanoriais išėjo ginti tėvynės Lietuvos gimnazistas Jonas Janušis ir Vieknų mokyklos vedėjas Kostas Dargis. Tiesa, Kostas negrįžo. Jį prigludė Kauno kariu kapinės... Nuo to laiko Jonas Janušis pasidarė tikro globėju ir draugu jaunojo Poviliuko Dargio...

Jonas Janušis, būdamas ir toli nuo gimtosios žemės, studijuodamas Leipzigo universitete, savo laisvais ir patarimais mane pasiekdamas, jau nekalbant apie mūsų dažnesnius pasimatymus Viekniuose, Kaune ar Šiauliuose. Kaip džiugu buvo, kada aš, jau Lietuvos universiteto studentas, 1926 metų vasaros laiku susitikau Joną Janušį Kaune — jau Lietuvos respublikos seimo nariu... Pamenu, Jonas net parūpino man leidimą įeiti į Lietuvos seimo istorinį posėdį, kada buvo išrinktas Lietuvos respublikos prezidentu dr. Kazys Grinius.

Po to aš dažnai Joną sutikdavau Kaune, o 1926 metų atostogas kartu praleidome Viekniuose. Tais pat metais man išvykus Ameriką, mūsų ryšiai nenutrūko. Mes susirašinėdavome laisvais, 1931 metais man lankantis Europoje, ir vėl teko

9. Komunistų stovykla yra išmušta iš pusiausvyros įvairių srovių, kritikuojančių totalitarinį ir biurokratinį komunizmą. Kaikuriuose komunistų partijose esama pastangų pasiekti labiau nepriklausomą politinę liniją, o komunistų valdomuose kraštuose reformuoti komunistų diktatūrinę valdžią. Tokį procesą pradėjo Jungtinių Tautų komunistų partija, kuri apgynė savo nepriklausomybę nuo abiejų tarptautinių komunistų centrų.

10. Tie sąjūdžiai ir polinkiai totalitarinių komunistų biurokratijų yra pasmerkti kaip "revizionistiniai". Nuslopinti ir persekiojami totalitarinės komunistų valstybės 1956 m. Vengrijoje ir 1968 m. Čekoslovakijoje, šie kritiški polinkiai dar tebėra gyvi, ir jie rodo žmogaus nesutradimą veržimasi į laisvę ir nepriklausomybę. Tie polinkiai ir sąjūdžiai komunistų kraštuose vaidina žmogaus individualumo teisių, paneigtų komunistinio totalitarizmo, gynimą.

Kongresas ypatingai pabrėžia, kad kraštai, kurie tvarkosi pagal demokratinę konstituciją, privalo saugoti ją nuo piktnaudžiavimo. Komunistai taip pat privalo laikytis demokratinės santvarkos taisyklių.

Neribota komunistų partijos valdžia dar niekad nėra privedusi prie demokratinės santvarkos. Iš kitos pusės, kai fašistų ir karinė diktatūra nuslopina politinių partijų veiklą, komunistų partijos naudojasi savo antidiktatūrinę kovą siekdamas savo tikslų.

Demokratiniai socialistai žino grynai politinės demokratijos trūkumus bei silpnynes. Todėl socialistai nori politinę demokratiją papildyti naujomis krašto ūkio ir pramonės demokratijos formomis, turėdami galvoje pasiekti demokratinį socializmą. Tačiau ir pati demokratinė santvarka, kaip ir laisvė, turi savo vertę.

Politinių įvykių raida komunistų kraštuose ir partijose yra patvirtinusi Socialistų Internacionalo ir jo narių — socialdemokratų partijų principų teisingumą ir nepažeidžiamumą.

Socialistai buvo ir yra už demokratinės principus ir demokratinės metodus. Jų tikslas yra pasiekti pilną demokratinio socializmo visuomeninę santvarką. Be demokratinės santvarkos negali būti socializmas ir be laisvės negali būti demokratinė santvarka.

Kas kitur rašoma

SPAUDA BEVARTANT

Bostono Heraldas aptaria filmą "The Lost Man", kurioje žymų vaidmenį vaidina Kanadoje gimusi lietuvaitė Joana Šimkutė. Sako, filmas pavaizduoja Amerikos juodųjų maištavimo priežastį, nepakaltinant nei baltųjų, nei juodųjų.

Knygoje "Fifty Years of Communism in Russia", kurią pernai išleido kara, revoliucija ir taiką tyręs Harverio institutas Kalifornijoje, o jo štabo narys profesorius Drachkovičius sudėgavo, žinomas senas amerikietis socialistas ir keleto knygų autorius Bertram W. Wolfe rašo: "Po 50 metų Sovietijos gyvenimo aišku, kad joje dar nesudarė teisėtus valdžios ir nėra jokio laisvesnio visuomeninio ar politinio gyvenimo; nematyti nei siekimo valdžią įteisinti, su teikiančią piliečiams progų laisvai savo reikalus išdiskutuoti ir laisvu balsavimu išsirinkti teisėtą valdžią".

Kitas šio įdomaus veikalo bendradarbis, Londono ekonomikos instituto politinių mokslų profesorius ir autorius keleto knygų apie Sovietiją ir Rusiją, Leonardas Schapiras prisimena Stalino politinį suktumą. Terorą prieš senuosius bolševikus, Lenino bendradarbius, 1934 metais pradėjus, jis leido vienam jų — Bucharinui,

susitikti Joną Berlyne, kur jis dirbo vokiečių socialdemokratų laikraštyje. Kur tik Jonas Janušis begyveno, jis visada rūpinosi mūsų tautos reikalais. Jis savo galia plunksna juos kėlė ir Vokietijos spaudoje, ten gyven-damas.

Laikas bėgo. Vokietijoje įsigalėjo Hitlerio gėgė, ir Jonas turėjo iškoti prieglaudos Prancūzijoje.

Užėjus Antrajam pasauliniam karui, Jonas Janušis savanoriu stojo į Prancūzijos armiją, o Prancūzijai kapitulijavus, buvo paleistas iš kariuomenės ir, draugu kviečiamas, atvyko į JAV ir perėmė "Naujosios Gadynės" redagavimą New York'e. Vėliau mes jį jau matome "Keleivio" redakatoriaus kėdėje.

Jonas Janušis nepasitenkino tik redagavimu. Jis buvo giliai įsitraukęs ir į mūsų lietuvišką organizacijų veikimą. Jis buvo nuosirdus Vilko ir Amerikos Lietuvių Tarybos rėmėjas. Savo įsitikinimais jis visą laiką liko užsigrūdinęs ir nesvyruojantis socialdemokratas.

Palaikėme mudu su Jonu labai draugiškai ir nuosirdžius ryšius ligi pat paskutiniųjų Jono dienų... Liepos 1 d. sukako jau šešeri metai nuo Jono Janušio mirties. Žinau, kad jo pasigenda jo šeimos nariai, jo brolis, gyvenantis Eastone, Pa., bet labai dažnai pasigendu ir aš, ypač jo draugiškų ir tviskų patarimų, kuriuos jis man teikė visą gyvenimą.

Šešėlis ramiai, mielas Jonai, šioje laisvoje Amerikos žemėje ir būk tikras, kad tavo darbas didžiulį įtaką ir lietuvių tautai.

Povilas Dargis

"JUODOJI PANTERA" YRA DIDELIS PAVOJUS

FBI viršininkas J. Edgar Hoover pareiškė, kad negrų organizacija Black Panther yra labiausiai pavojinga JAV vidaus saugumui. Ji yra smurto šalininkė, riaušių kėlėja.

O dr. Spock, kuris buvo kaltinamas, kad susitaręs su kitais ir mokes kaip išvengti karo prievolės, bet buvo išteisintas, kalbėdamas Bostono demonstracijose visai išgyrė minėtą karingųjų negrų organizaciją.

Dr. Spock sakė, kad jis ir toliau kovos prieš šaukimą karinės prievolės atlikti ir JAV vadino policinę valstybę. Gaila, kad dr. Spockui neteko pagyventi tikroje policinėje valstybėje, dėl to jis čia ir juodina savąjį demokratini kraštą. O už tokia agitacija Sovietijoje jis jau būtų seniai savo liežuvį prišales prie Vorkutos ledas, o nacių Vokietijoje — visos išrūkos pro krmatoriumo kamina.

KUR TIKRAI SUO PAKASTAS?

Lienos 4 d. Clevelande buvo Studentų Mobilizacijos Komiteto konferencija, kurioje dalyvavo per 1,000 atstovų iš beveik visu Amerikos universitetų. Joje nutarta protestuoti prieš atsargos karininkų apmokymą, universitetuose vedamus tyrimus gynybos reikalams ir prieš kitas progeramas, kurios gali pakenkti pasauliniam komunizmui.

New Yorko snaudos konferencijoje komiteto atstovai painformavo apie ateities veiklos planus. Rugpjūčio 8 d. New York'e rengiama demonstracija prieš Amerikos-Japonijos gynybos sutartį.

Rugsėjo 27 d. demonstruosia Chicagoje, kai ten bus teisiams pirmvėsiu metu riaušių kėlėjai, astuoni "taikos aktyvistai".

Snelio 15 d. bandysią streika visuose Amerikos universitetuose. Tai būsianti lyg ir repeticija didesnio universiteto ir vidurinių mokyklų streiko, kuris numatytas lapkričio 14 d.

Pažymėtina, kad to komiteto vienas vadų Dellinger tarėsi Parvžiuje su Vietnamo komunistų delegacija. Jis organizavo demonstracijas Washington'e ir demokratų konvencijos metu Chicagoje.

Kiekvienam lojaliam amerikiečiui turėtų būti aišku, kieno yra tas komitetas įkvėptas, kieno parama jis naudojasi ir kienc naudai jis dirba.

Nėra abejonės, kad jo tikslas yra pakirsti Amerikos priešinimasi komunizmo plėtimuisi ir agresijai.

TOKIJOJ SOCIALISTAI PRALAIMĖJO

Japonijos sostinėje buvo rinkimai. Juos smarkiai pralaimėjo socialistai, netekdami beveik pusės turėtų atstovų. Dabar miesto taryboje bus 126 atstovai, iš jų liberalų-demokratų partija turės 54, budistų organizacija 25 (turėjo 22), socialistai 24 (turėjo 42), komunistai 18 (turėjo 9) ir kiti 5.

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Pirma šaipėsi, dabar rimtai svarsto

Vilniuje leidžiamame žurnale, vardu "Jaunimo Greto" (1969, nr. 5) yra daugiau kaip pusztuzinio švietimo specialistų pasikalbėjimas, kurio pačioj pradžioj buvo pasakyta:

— Mes už visuotinį mokymą, o įmonių ir ūkių vadovai skudžiasi, kad visiem besimokant, nebūsią kam uždirbti duonos...

Kitas sakė: — Ar ne geriau būtų, jei daugiau jaunuolių baigtų specialiasias vidurines ir profesines technikos mokyklas?

Prieš 35 metus viename Kauno laikraštyje vienas laikraštininkas parašė nuomonę, kad reikia saugotis "inteligentų pertekliaus"... Tai buvo mintis, kad švietimą reikia orientuoti daugiau į profesines mokyklas, kadangi specialistų tai stinga, o vien bendrojo lavinimo mokyklas baigusieji, nemokėdami jokie praktiško darbo, gali būti niekur netinkami, ir jų gali susidaryti "perteklius".

Komunistų iškeltieji švietimo vadovai Lietuvoje tą mintį apie "inteligentų perteklių" kaip įsikando, tai ir tapė kone iki šiai dienai, vis pirštai badydami "buržuazinių laikų švietėjus", kad buvę labai tamsūs. Ir štai gyvenimas iš jų pasityčiojo: patiemis tenka sukti galvas, kaip daugiau jaunimo nukreipti į praktines mokyklas...

Diskusijose iškilo ir daugiau dalykų, iš kurių matyti, su kokiais rūpesčiais šiuo metu Lietuvoje tenka susidurti švietimo tvarkytojams. Nėvyksta suplanuoti specialistų rengimo. Sako:

— Antai į miesto pramonės technikumų ir konservavimo specialybes pernai gauta 10 pareiškimų į vieną vietą ("Rinkis nors pagal akį spalvą!"). Prekių mokslas, prekybos ekonomika — po 5-6 pareiškimus. Lietuvių kalba ir literatūra, architektūra, žurnalistika — po 4 pareiškimus. Dailės institute — po 4, 5 į vieną vietą. O į žemės ūkio statybas, elektros tiekimo, liejininkystės, kelių statybos ir kitas specialybes gauta gerokai mažiau pareiškimų, negu reikia. Labai trūksta matematikos mokytojų, o Vilniaus pedagoginiame institute į 120 matematikams skirtų vietų pretendavo tik 60 abiturientų. Reikiamas skaičius surinktas, priimant tuos, kurie nepateko į kitas mokyklas...

— Reikėtų visais varpais skambinti, kad kuo daugiau jaunimo eitu ten, kur labiausiai reikia.

— O ar teisinga girti profesiją vien dėl to, kad trūksta statybininkų arba mokytojų?

— Jei neįsikišysime pagarbos nepopuliarioms profesijoms, tai, ko gera, kiekvienam pačiam reikės ne tik

sriubos išsivirti, bet ir lopyti prakiurusį batą...

— Jaunimą reikia įtikinti, kad svarbiausia — eiti į statybas. Tik ar verta? Savo laiku abiturientus agitavo likti kolūkyje. Pasilikdavo išitos klasės, o kas iš to išėjo?

Baltarankių klasė

Tame pačiame pasikalbėjime buvo minėta, kad į aukštąsias mokyklas patenka tik apie ketvirtadalis bandančiųjų į jas įstoti. Laimingasis ketvirtadalis susidaro daugiausia iš baltarankių klasės, iš tų, kurie jau su pasibaisėjimu kalba, kad tik nereikėtų "pačiam sriubos išsivirti".

Kai aukštosiose mokyklose vietų yra tik vienam iš keturių, tai į tas vietas pro konkursinius egzaminus žymiai lengviau pralenda baltarankių — direktorių, sekretorių ir kitokių partijos bei valdžios įstaigų pareigūnų vaikai, kadangi jie turi galimybės geriau pasiruošti.

Mokyklose yra tam tikros "susitartinio mokymo klasės", į kurias — kaip pasikalbėjime buvo nedviprasmiškai pastebėta — "patenka ne gabūs vaikai, bet gabūs tėvų vaikai". Tai yra vaikai tokių tėvų, kurie turi gerų pažinčių ir per jas gali mybių paspausti, kur reikia, kad vaikas patektų į geresniąją mokyklą. Be to, biurokratai-technokratai turi galimybes ir išsigali leisti savo vaikus į apmokamus parengiamuosius kursus, kuriuose specialiai ruošia konkursiniams egzaminams ir aukštąsias mokyklas. Dar kiti pasisamdo privačius reпетitorius. Tad į konkursinius egzaminus darbininkų, ypač kolchozinių - sovchozinių darbininkų vaikai ateina nelygiai apsiginklavę prieš varžovus iš baltarankių klasės. Sako, kad:

— Kauno medicinos institute atlikti tyrimai rodo, kad stojamuosius egzaminus sėkmingiau išlaiko ir pirmuose kursuose geriau mokosi inteligentų vaikai. Vėliau jie pradeda apsiliepti, išdyksta. Aukštesniuose kursuose juos pralenkia darbininkų ir valstiečių vaikai. Jie atkaklesni, darbtesni...

Rusiško "šturmavimo" nesėkmės

Kaip kitose, taip ir švietimo srity Lietuvoj, nori nenori, reikia sekti iš Maskvos rodomais pavyzdžiais ir nustatomais planais. O tenai vyrauja "šturmavimo" dvasia: kad tik daug ir greitai. Ir mokyklų pristeigė daug, mokinių į jas priima daug ir išleidžia greit, o kam ir kaip tos mokyklos prirengia — tai klausimas, apie kurį tartum niekas nebūtų turėjęs laiko pagalvoti. Tiesa, jau kuris laikas Rusioj, tai gi šiek tiek ir Lietuvoj, pradėta rūpintis apie mokytojų profesinį orientavimą,

Admirolas Fred Edward Bakutis išėjo į pensiją. Jis gimė Brocktone 1912 metais, Pranciškaus ir Onos Bakutių šeimoje, karinę tarnybą pradėjo prieš 38 metus,ėjo įvairias pareigas, nuo 1968 metų pavasario jis buvo Hawajų jūros fronto, Pearl Harbo karo uosto ir kt. viršininkas. Jam teko išgyventi sunkių momentų. Kartą jo lėktuvas buvo pašautas. Nukritęs į jūrą, Bakutis sugebėjo įlipti į gelbėjimosi plaustą. Taip jam plūduriuojant tik 5 mylias atstume nuo japonų laivo, ant jo galvos nutūpė paukštis. Bakutis, būdamas alkanas, nusukęs paukščiui galvą ir gėręs jo kraują. Tik po 7 dienų jis buvo pastebėtas savųjų ir išgelbėtas. Kitą kartą jo lėktuvas pašautas vos spėjo nusileisti ant lėktuvnešio, ir čia jo motoras jau visiškai sustojo. Žodžiu, visur adm. Bakutį lydėjo laimė nelaimėje. Jis yra nušovęs 12 priešų lėktuvų, apdovanotas įvairiais ordinais.

LIETUVOS ORO SUSISIEKIMO PRADŽIA

Kai šiandien lėktuvai jau raizgo ne tik visos mūsų žemės padangę, bet kai žmogus gali pasiekti net Mėnulį ir "Marsą, įdomu prisiminti pirmuosius oro susisiekimą žingsnius Lietuvoje.

Oro susisiekimą linijų klausimas buvo keliamas jau 1921 metais ir vėliau, 1933 metais, kai lakūnai Darius ir Girėnas nugalėjo Atlantą.

Specialistai ne kartą sudarydavo smulkias savų oro linijų sąmatas, bet vyriausybė, atsižvelgdama į lėšų stoką, klausimo sprendimą vis atidėliodavo neribotam laikui. Lietuvos padangę raižė transitiniai užsienio b-ųjų lėktuvai.

Pagalau 1938 m. Susisiekimo ministerija užsakė Anglijoje du keleivinius lėktuvus. Pagal susitarimą, tie lėktuvai turėjo būti pastatyti 1938 m. liepos 10 d., bet

tai yra, rūpintis padėti mokiniui kiek galima greičiau apsispręsti "kuo būti", taigi ir kur bei ko mokytis. Apie tuos profesinio orientavimo specialistus vienas iš švietimo vadovų Lietuvoje sako, kad teorijoj tai jų veikla įspūdinga, bet praktikoje naujos kolkas mažai. Kitas paaiškino, kad nėra ko nei norėti, kadangi jie dar tik pradėjo darbą ir "nei trys, nei keturi žmonės ką nors apčiuopiamo nenuveiks". Ir palygino, kaip tuo reikalu rūpinamasi Amerikoje: "JAV tuos klausimus gvildena dėsintis tūkstančių darbuotojų, ir jų skaičius katinama dar padidinti".

Atseit, apsvaigus "šturmavimo", pavėluota pagalvoti apie tikslinę švietimo planavimą: "daug neaiškių, neištirtų dalykų"... Esą: — Konkursai į aukštąsias mokyklas čia didėja, čia vėl

anglai juos teįrengė tik 1939 metų pradžioje. 1939 metų birželio 3 d. buvo iškilmingai atidaryta pirmoji reguliari vidaus oro linija Kaunas-Palanga.

Abu lėktuvai, pavadinti "Stepono Dariaus" ir Stasio Girėno" vardais, buvo grakštūs, modernūs, dvimotoriniai, skirti vidutinių nuotolių komerciniams skridimams. Vienu reizu kiekvienas lėktuvas perveždavo 6 keleivius ir nemažą krovinį. Iš Kauno į Palangą jie skraidydavo kasdien ir tą kelią nuskrisdavo per 1 valandą.

"Steponas Darius" ir "Stasys Girėnas" tuo maršrutu skraidė iki 1940 m. Pirmosios bolševikų okupacijos metu Rygoje buvo įsteigtas "Aerofloto" Pabaltijo skyrius. Jam buvo priskirti ir minėti lėktuvai. Jie iki karo aptarnavo oro liniją Ryga-Velikių Luki, dažnai skraidavo ir į Maskvą.

Dabar ir Lietuvoje oro linijų yra ne viena.

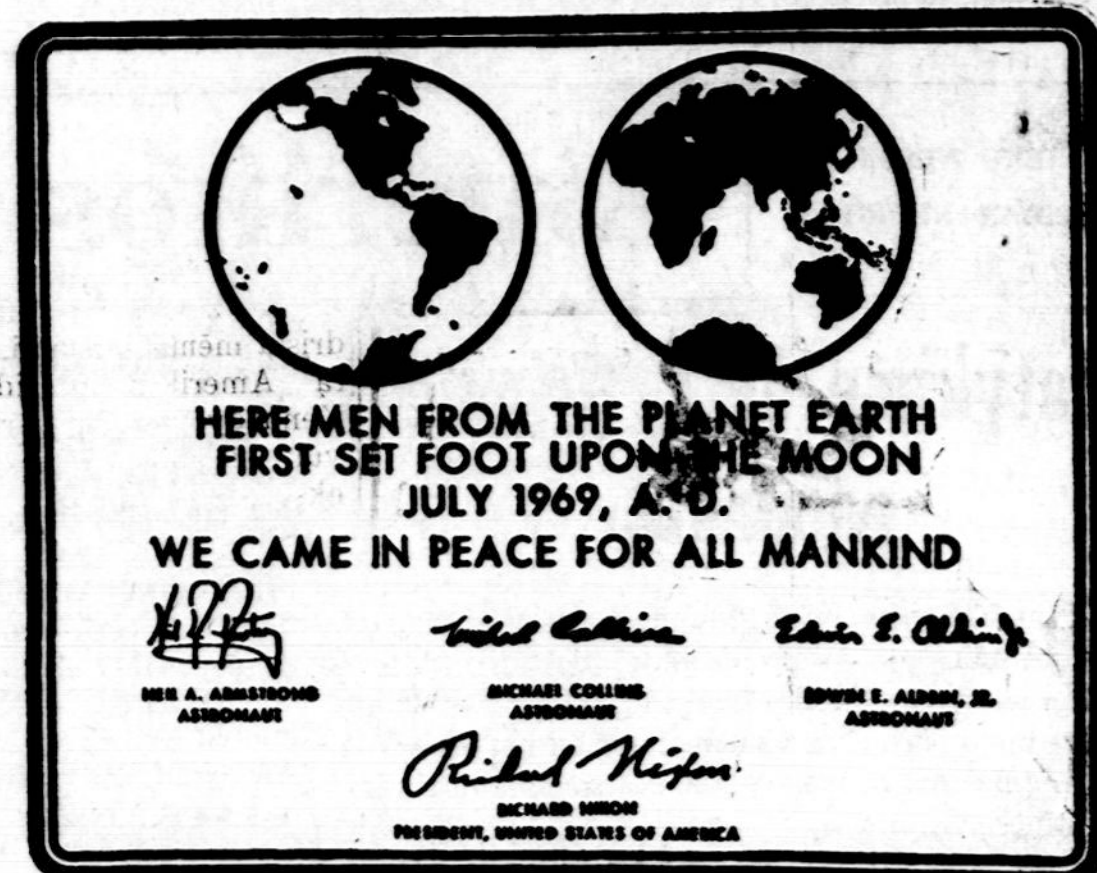
mažėja. Anksčiau į kaikiurias specialybes veržėsi tiek daug, o dabar trūksta norinčių... Gal pabūgę didelio konkurso, nebando...

— Nerimą kelia tai, kad apie 40 procentų baigiančių pedagoginį institutą nenori būti mokytojais, o apie 20 procentų paskutiniųjų kursų medikų nenori būti gydytojais...

(Elta)

Reimeris vietoje Jackevičiaus

Lietuvoje leidžiamo, bet užsienio lietuviams skirti savaitraščio "Gimtojo Krašto" vyr. redaktorium ilgą laiką buvo Mykolas Jackevičius. Dabar jis dėl kažkokių priežasčių atleistas, ir jo vieton paskirtas poetas Vacys Reimeris.

šitą dokumentą, atitinkamai įrašytą metale Ap ollo 11 astronautai paliks mėnulyje. Jis bus pritvirtintas prie erdvėlaivio Egel dalies, kuri taip pat pasiliks mėnuly, astronautams pakylant.

PLB veiklos gairės

PLB Valdyba, išeidama iš tų tikslų bei uždavinių, kuriuos kelia Lietuvių Chartos vykdymas ir likiminiai mūsų rūpesčiai, savo posėdžiuose apsvačiusi bendro darbo būdus bei priemones, priėjo šias išvadas:

Atėjo metas skirti Lietuvių Bendruomenei laisvojo pasaulio lietuvių gyvenime tą vietą, kuri jai iš esmės ir paskirties priklauso. Būdamas atvira kiekvienam lietuviui, nes remiasi vieninteliu tautiniu pagrindu ir tvarkosi demokratinio būdu, Bendruomenė yra natūrali organizacinė laisvojo pasaulio lietuvių jungtis, tad būtų idealu, kad jos padaliniai veiktų visur bendrajam tautiniam darbu dirbti ir lietuviams atstovauti.

Iš kitos pusės turim atvirai žvelgti į gyvenimą ir skaitytis su faktu, kad taip pat egzistuoja ir specialios paskirties mūsų politiniai bei visuomeniniai veiksniai ir kiti junginiai. Tiek jų, tiek Bendruomenės pagrindinis tikslas — nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymas. Nepriklausomos Lietuvos atstatymui gi pagrindinė sąlyga — tai gyva pati lietuvių tauta. Tad tautinės gyvybės išlaikymas tiek gimtajame krašte, tiek svetur yra didysis visų lietuvių rūpestis ir tikslas. Tam yra taip pat būtinas politinių, visuomeninių bei kultūrinių mūsų siekimų ir darbų derinimas. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, siekdama visų mūsų darbų darnos, laikosi ir kitus kviečia laikytis šių principų:

1. PLB remia Nepriklausomos Lietuvos tęstinumo atstovus — diplomatinės bei konsularinės tarnybos narius, su jais lojaliai bendradarbiauja ir rūpinasi jų postų išlaikymu.

2. Santykiuose su Vliuku PLB pripažįsta, kad Vlikas, sudarytas politinių lietuvių srovių ir laisvės kovos sąjūdžių pagrindu, vadovauja politinei lietuvių laisvės kovai. PLB susitaria su Vliuku dėl bendros veiklos linijos, darbų derinimo ir abipusės pagalbos. Organizacinį Vliko tvarkymą PLB laiko jį sudarančių grupių ir jo organų (seimo, tarybos, valdybos) vidaus reikalu ir jokių būdu į tai nesikiša. PLB nenumato įsijungti į Vliką kaip į sudaranti grupę.

3. Atskirų kraštų lietuvių bendruomenės taip pat turi ir savų politinių organų specialiai Lietuvos laisvinimui rūpintis. Natūralu, kad jie palaiko ryšius su Vliuku ir PLB Valdyba. Iš kitos pusės Bendruomenė taip pat siekia su-tarto bei suderinto bendradarbiavimo su kitais politiniais veiksniais bei specialių paskirčių organizacijomis įvairiuose kraštuose.

4. Lietuvių Bendruomenė siekia tarpusavio susipratimo su politinėmis ir visuomeninėmis lietuvių grupėmis, todėl domisi pozityvia jų veikla.

5. Atskirų kraštų lietuvių bendruomenės artimai susiduria su vietiniais valstybiniais organais ir tų kraštų visuomenėmis. Todėl stengiasi šią aplinkybę panaudoti Lietuvos laisvės bylai populiarinti ir tautinei lietuvių kultūrai pristatyti. Bendruomenių pareiga sekti periodinę krašto spaudą bei kitus leidinius ir tinkamai reaguoti į tendencijas bei nepalankius pasireiškimus, o ypač kovoti su komunistinės propagandos kėsmais.

6. Lietuvių tautos likimas artimai susijęs su kitų pavergtų tautų likimu. Todėl Lietuvių Bendruomenė ieško gerų santykių su tų tautų išėjvia ir artimai bendradarbiauja laisvės kovoje.

7. Okupacija mus dirbtinai atkūrė nuo tėvynėje liksios tautos. Tačiau esame vieni kitų reikalingi. Santykiuose su gimtoju kraštu PLB laikyseną apsprendžia Lietuvių Charta, lietuvių veiksmų Clevelando 1966 sausio 22-23 konferencijos susitarimas ir PLB III Seimo nutarimai. Bendruomenė kviečia liutis šį klausimą kelti ginčo keliu viešumoje, nes jis daugiausia skaldo laisvojo pasaulio lietuvių visuomenę ir tuo padeda okupanto tikslams. Santykiuose su gimtojo krašto lietuviams turime pasitikėti laisvųjų lietuvių sąmoningumu bei subrendimu, jų sąžinės jautrumu ir tautinės garbės suvokimu.

PLB VALDYBA

Čia yra ta televizijos kamera, kuria, pritaisyta prie erdvėlaivio, buvo perduoti astronautų Armstrongo ir Aldrino viešėjimo mėnulyje vaizdai.

UŽMIRŠO KALĖJIME ŽMOGŲ

Taip atsitiko New Yorke. Statybos darbininkas Francis Wiggins buvo suimtas pernai lapkričio mėnesį už revolverio nešiojimą be leidimo. Kadangi jis neturėjo \$1,500 užstatui, tai buvo pasodintas iki teismo į kalėjimą.

Ėjo dienos, savaitės, mėnesiai, o Wigginsas vis nebuvo šaukiamas į teismą. Jis pradėjo rašinėti laiškus, bet ir jie nieko negelbėjo. Pagaliau jis parašė aukščiausiam teismui. Šis pavedė advokatai bylą ištirti. Advokatas negaljo surasti jokių Wigginso bylos dokumentų, todėl paprašė Wigginsą paleisti. Tai ir buvo padaryta. Tik vėliau Wigginso dokumentai buvo surasti idėti į kitą bylą. Dėl tos klaidos Wigginsas išsėdėjo be teismo kalėjime 8 mėnesius.

JORŲ MŪSIS LAIMETAS SŪRIAS

1841 metais rugpiučio mėnesį Argentinos laivynas susikovė su Urugvajaus laivynu. Mūsų įkarštyje urugvajiečiai pritrūko patrankų sviedinių. Argentinos laivyno vadas anglų admirolas Brown perrikiavo laivus lemiamaam puolimui.

Desperacijos apimtas urugvajiečių laivyno vadas ūmai prisiminė, kad laivų sandėliuose yra nebetinkamai valgyti senų apvalių ir kietų kaip akmuo olandiškų sūrių, ir įsakė jais užtaisyti patrankas. Trenkė sūrių salvė iš arti. Šūriai sproginėjo it šrapneliai, sužeisdami ir užmušdami žmones. O antra salvė taip išgąsdino argentiniečius, kad šie apsisukę pabėgo.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Koman, Maik, pasakyk man, ar dygsta ant mėnulio grybai?

— Ne, tėve, tenai niekas nedygsta.

— Nu, tai vistiek pasakyk, kaip tas arbūzas atrodo iš arti. Gazietos tiek daug apie jį priraso, kad Zaccaria negali nieko iš to suprasti.

— Priraso labai daug, tėve, bet nepasako nieko naujo, kas nebūtų žinoma seniau. Mėnulis, tėve, yra beveik tokia pat dykuma, kaip Mirties Slėnis. Daug kas važiuoja jo pamatyti, bet kai nuvažiuoja ir pamato tik didelę tuščią dykumą, tai nusispiauna ir grįžta atgal.

— Vėdiminut, Maik. Aš mislinu, kad tu klysti.

— Kodėl?

— Jeigu mėnulis būtų tokia tuštybė, kaip tu sakai, tai kam gi Amerika leistų tiek daug pinigų, norėdama jį pasiekti? Norėjo jį pasiekti ir sovietai, ale atsiliko — Amerika nušluostė jiems nosį. Iš pradžių jie labai didžiavosi savo sputnikais, ale kai pamatė, kad su Amerika nesulygins, tai užsičiaupė, kaip klėsai, ir tyli.

— Ne, tėve, tas netiesa. Vakarų mokslininkai kitaip galvoja. Jiems rodosi, kad rusai yra atsargesni ir praktiškesni už amerikiečius, todėl taip daug nesigiria. Tenai niekas iš anksto nežino, kad rusaiams naujas šūvis į erdvę. Valdžios spauda paskelbia žinią tik tada, kai jų erdvėlaivis jau keliauja aplink žemę ar mėnulį. Amerikoje visai priešingai, tėve. Čia spauda pradeda triūbyti kelis mėnesius iš anksto, kad astronautai ruošiasi tokiam žygiui. Toks žygis gali ir nepavykti, bet gatvinė spauda to nepaiso. Ji maitina skaitytojus sensacijomis, kad daugiau pirtų laikraščius. Čia, tėve, tokia jau tvarka, kad iš visko daromas biznis. Tokią tvarką socialistai vadina kapitalizmu.

— Tai sakai, kad Sovietų geresnis parėdkas?

— Ar jis geresnis, ar ne, tai yra kitas klausimas, tėve. Mes tik matom, kad yra skir-

tumas, nesigilinant į jo kybę.

— O aš, Maiki, noriu į šitą biznį įsigilinti, noriu žinoti, kodėl rusikai tokie atsargūs?

— Turbūt, tėve, dėl to kad skridinti į mėnulį gyvą žmogų ar žmones yra didelė rizika.

— O kokia čia rizika?

— Pavojus, tėve.

— Maiki, automobilas taip pat yra pavojus, bet žmonės vistiek važiuoja. Bostone jau sunku pro juos prasišverbt, ale važiuoja ir tiek.

— Bostonas nėra mėnulis, tėve.

— O koks čia skirtumas?

Vistiek smertis žiūri tau į akis.

— Bet žmonės su Bostonu yra jau apsipratę, tėve ir mažai kas tuo domisi. Kas kita mėnulis, visai kitas pasaulis. Žmogus pirmą kartą ryžosi tenai nulekti. Į tą žygį yra nukreiptos visos žmonių akys. Jei žygis pavyksta, tai garbė žemės gyventojui, garbė jo mokslui. Bet gali ir nepavykti. Didžiausias pavojus yra nusileidžiant į mėnulį, nes erdvėlaivis arba jo kabina su astronautais gali sudužti į uolą, arba gali įkristi į kraterį, kaip į šulinį, iš kur jau niekas neiškops. Bet tai dar ne viskas, tėve. Jeigu nusileisti ir pavyksta, tai lieka dar klausimas, ar astronautai galės iš ten pakilti ir gyvi sugrįžti į žemę? Visa tai gali pavykti, bet lygiai gali ir nepavykti. Štai, tėve, kur didelė rizika.

— Ale vistiek, Maiki, rusikams vertėjo rizikuoti. Jeigu jiems pavyktų pirmiems ant mėnulio nutūpti, tai viso svieto komunistai galėtų šokti kazoką. Ai bečiū!

— Kąžin, tėve. Man rodos, kad Kinijos Mao-Tse-tungas greičiau šoktų iš džiaugsmo, jeigu rusikams toks žygis nepavyktų.

— Nu, tai gal dėl to Maskva ir susilaikė nuo mėnulio, kad kartais nepadarėtų Mao Tse-tungui tokio džiaugsmo.

— Tėve, jeigu rusams mėnulio ekspedicija nepavyktų, tai džiaugtųsi ne vien tik Mao Tse-tungas: džiaugtų-

si ir kiti Sovietų Sąjungos prieštai. Dėl to rusai ir yra tokie atsargūs. Nusikristi į mėnulį ir jie lengvai gali, ir jų erdvėlaiviai jau ne kartą mėnulį aplėkė, bet vis be žmogaus. Vieną tokių ekskursijų padarė su beždžione, bet žmogaus vis dar nedrįsta mėnulį iškelti. Kartą Amerikos prezidentas Kenedį pasiūlė Chruščiovui organizuoti mėnulio ekspediciją bendrai, bet Chruščiovas atsakė: Skris kit jūs vieni, o mes pažiūrėsime. Ir vėliau, kai sovietai minėjo pirmojo "sputniko" dešimtmetį, rusų mokslininkas prof. Leonid Sedov pasakė Amerikos korespondentui: "Rusai nieko nesiveža į mėnulį; amerikiečiai galės pirmieji tenai išlipti. Mes bandysime nusikristi tenai ateity, bet pirmiausia išspręsti kaikurias techniškas problemas."

— O kas reikia problemos?

— Problemos, tėve, reikšia neišspręstus klausimus. Aš spėju, kad tas rusų mokslininkas kalbėjo apie mėnulio nusileidimo ir pakilimo problemas. Matyt, rusai dar nesurado toms problemoms aiškaus atsakymo. Bet apie mėnulį jie galvoja. Štai, 1959 metų rugsėjo 12 dieną jų erdvėlaivis įkėlė į mėnulio paviršių metalinę plokštelę su Sovietų Sąjungos herbu.

— O kas yra herbas?

— Tai yra valstybės žymė, tėve. Seniau Rusijos žymė buvo dvigalvis vanagas, o dabar kūjis ir piau tuvas — darbo įrankiai. Kiek vėliau rusai nufotografavo ir "palsęptą" mėnulio pusę, kuri visada yra nukreipta nuo žemės tolyn. Iki tol dar niekas nebuvo antros mėnulio pusės matęs. Tais pačiais metais vienas sovietų satelitas skraidė aplink mėnulį ištisą mėnesį, o kitas nusileido ir pabandė mėnulio pluta metaliniu virbu ir X spinduliais. Po to amerikiečių erdvėlaivis Werner von Braun pasakė: Mes turime skubėti į mėnulį "like hell", kad pralenktume rusus.

— Džiustaminut, Maik. Jeigu rusikams taip gerai sekasi, tai kodėl iki šiol jie vis nedrįsta mėnulį okupuoti, a?

— Ne viskas jiems sekasi, tėve. Štai, 1966 metų rudenį jie išleido mėnulio link du erdvėlaivius — "5-tąjį Zondą" ir "6-tąjį Zondą". Skelbė, kad abu du zondai turėjo želių (čepokų), vabzdžių ir kitokių gyvųjų būtybių turėti žmonių. Bet vėliau pradėjo aiškėti, kad "5-tasis Zondas" nukrito į Indijos vandenyną, toli nuo sovietų teritorijos, ir visiškai sutizo; jeigu būtų buvę jame žmonių, visi būtų žuvę.

— Tai tas, turbūt, ir atbaidė rusikus nuo mėnulio, ar ne?

— Suprantama, tėve, kad tai negalėjo jų padrasinti. Vis dėlto jų mokslų akademijos pirmininkas M. V. Keldys pasakė, kad "Zondas" rūšies erdvėlaiviai esą pritaikyti vairuojamiems skridimams; o prof. Petrovas pridūrė, kad šie laivai parodė, kaip reikia statyti erdvėlaivius, kurie galėtų pasiekti ne tik mėnulį, bet ir Marsą, ir Venerą, ir kitas planetas.

— Nu, o koks skirtumas tarp mėnulio ir kitų plane-

tų?

— Mėnulis, tėve, nėra planeta: jis yra mūsų šė-

Juodojo pasaulio sukilimas

STASYS MICHELSONAS

(Tęsinys)

PREZIDENTO KOMISIJOS RAPORTAS

1967 metų vasarą Amerikos miestuose buvo 164 įaušės. Baisiausią sėlą pergyveno Newarkas, Plainfieldas, Atlanta, Tampa, Detroitas ir kiti. Todėl prezidentas Johnsonas paskyrė komisiją, kad tą suirutę ištyrų ir jam praneštų:

1. Kas atsitiko?
2. Kodėl tai atsitiko?
3. Kas darytina, kad daugiau to nebūtų?

Komisija susidėjo iš senatorių, kongresmanų, gubernatorių, fabrikantų ir kitokių biznierių; be to, buvo keletas negrų ir darbininkų unijų vadų. Kaikas šitokį jos atstatą kritikavo, kad parinkti tik esamos tvarkos šalininkai, bet nepakviestas nė vienas kovingas negrų vadas.

Komisija paruošė labai platų, labai išstęstą raportą, kuriame negrų klausimą pradeda aiškinti net nuo civilinio karo, nuo vergijos panaikinimo, bet nepastebi fakto, kad dabartinis negrų bruzdėjimas turi daug Afrikos įvykių ir šaltojo karo elementų. Priešingai, — komisija kategoriškai užgindija bet kokią pašalinę įtaką negrų riaušėms. Svarbiausia riaušių priežastis esanti rasinė neapykanta — baltasis žmogus nekencia juodojo žmogaus, ir antraip. Su ta neapykanta esanti susijusi ir segregacija, ir diskriminacija, ir nerastingumas, ir nedarbas, ir skurdas, ir visi kiti vargai.

Tačiau raportas parodo, kad riaušės visur prasideda beveik tokiu pat būdu. Pirmiausia pradeda veikti vaikai bei paaugę jaunuoliai, ir, kaip taisyklė, visada vakare ir visada, kur susirenka daugiau žmonių. Kai tokius tvarklaužius kas sudraudžia ar paliečia, tuojau jungiasi senesnio amžiaus negrai, ir prasideda riaušės. Langų daužymas, krautuvių plėšimas ir namų padeginėjimas tęsiasi per naktį. Rytojaus dieną viskas nusiramina, bet vakare ir vėl prasideda siaubas.

Tačiau riaušių nuostolius ir mirtingumą komisijos raportas stengiasi švelninti. Esą, laikraščiai viską perdeda. Pavyzdžiui, Detroito padarytus nuostolius laikraščiai apskaičiavo nuo \$200 milijonų iki \$500 milijonų, bet vėliausi apskaičiavimai buvo "tik" \$45 milijonai. Newarko mieste pirmieji apskaičiavimai siekė \$25 milijonų nuostolių, o vėliau atasta "tik" \$10,000,000. Taigi, beveik reikėtų negrus pagirti...

Iš 164 riaušių komisija tyrinėjo jų 75. Jose būta 83 mirčių.

Tipiskas riaušininkas paprastai būvęs vietinis paauglys, beveik visada pametęs mokyklą; vis dėlto jis būdavęs daugiau prasilavinęs, negu jo kaimynas, kuris nemaištaudavo.

Kaip taisyklė, riaušėse dalyvavo daugiausia jauno amžiaus elementai, komisija sako. Su riaušininkais policija suimdavo ir nekaltų. Newarko iš visų suimtųjų tik 45 % prisipažino dalyvavę riaušėse. Jų amžius — tarp 15 ir 35 metų. Kiti būvę tik stebėtojai arba smalsuoliai. Visi — vietiniai gyventojai.

Kaip Newarko, taip ir Detroito, septyniadesimt penki riaušininkų nuosimčiai būvę šiauriečių, užaugusių šiaurinėse valstijose — ne iš pietų atvykusių.

Prezidentas buvo įsakęs komisijai ištyrų, ar yra kokia organizacija, kuri kursto ir organizuoja riaušes; jeigu yra, tai kaip plačiai ji veikia. Mat, buvo gandų, kad riaušes organizuoja komunistai, Sovietų Rusijos agentai, nors prezidentas tokių vardų neminėjo.

Komisija uoliai šį dalyką tyrinėjo. Ji sakosi peržiūrėjusi federalinių agentūrų dokumentus, apklausinėjusi kongresinių komitetų veikėjus, perskačiusi tūkstančius FBI žvalgybos dokumentų, apklausinėjusi atskirų valstijų policijos valdininkus ir, pasiremdama šita medžiaga, padarė šitokią išvadą:

"Miestų suirutė 1967 metais nebuvo kokio nors organizuoto plano ar "konspiracijos" padarinys."

Komisija ypatingai pabrėžia savo tvirtinimą, kad riaušės nevadovavo jokia užsienio ar "tarptautinė organizacija". Riaušes kurstę atskiri agitatoriai ir vietiniai karingi sambūriai.

Dabar seka klausimas, kodėl visa tai įvyko?

Aiškindama šį klausimą, komisija grįžta atgal į civilinį karą, kada 186,000 negrų įstojo savanoriais. Lin-

planetos (žemės) sūnus, nes nuo jos atskilęs. Planetomis yra vadinami tik tie kūnai, kurie yra atskilę nuo saulės. Pavyzdžiui: Merkuras, Venera, Žemė, Marsas ir kiti. Tai yra saulės vaikai — sūnūs ir dukterys. Saulė visu jų motina.

— Ei, ką tu čia šneki?

Juk tai būtų kaip žmonių šeima...

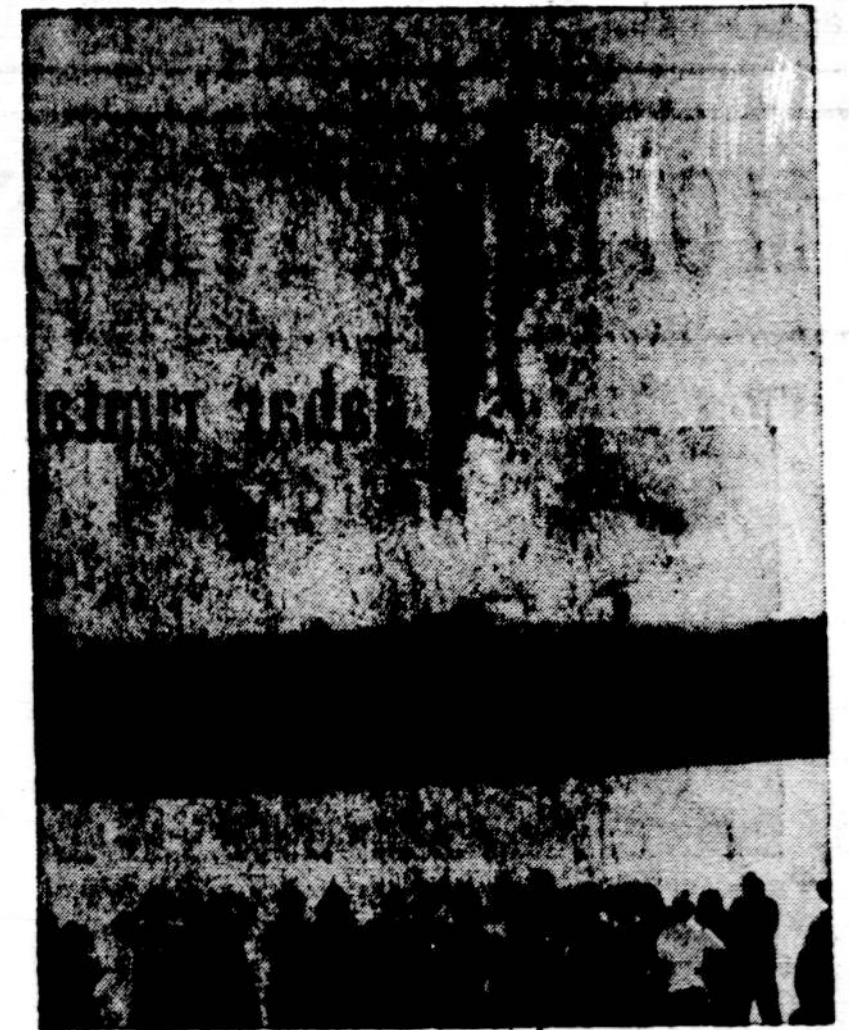
— Iš tikrųjų taip ir yra, kartą. O dabar gudbai!

tėve. Tas pats planas veikia visoj gamtoj — vieni prasi-geda iš kitų. Todėl aš ir sakau, kad mėnulyje nėra nieko naujo: tai toks pat gabalas medžiagos, kaip ir jo motina žemė, tik su tuo skirtumu, kad žemė apgyventa, o jis — tuščias.

— Žinai, Maiki, aš noriu pamislyt apie tai vienas pats, tai susitikime kitą

— Žinai, Maiki, aš noriu pamislyt apie tai vienas pats, tai susitikime kitą

— Žinai, Maiki, aš noriu pamislyt apie tai vienas pats, tai susitikime kitą

Tai milžiniška Saturn 5 raketa, kuri liepos mėnesį pakėlė erdvėlaivį Apollo 11 keliuonį į mėnulį. Apačioj matome tą istorinį įvykį stebintį dalį žiūrovų.

colno armiją, kovojusią prieš atsimetusias pietines valstijas. Po to karo buvo panaikinta negrų vergija. Bet negrų vargai nepasibaigė. Sunku buvo gauti darbo. Airiai juos mušdavo. Kildavo kruvinos riaušės. Baltųjų neapykanta negrams pasidarė dar aitrėnė, negu pirma. Padidėjo ir negrų neapykanta baltiesiems. Tik socialistai juodąją rasę užtardavo.

Dvidešimtojo šimtmečio pradžioje kongreso demokratai siūlė išleisti įstatymų, kurie dar daugiau negrus apribotų — norėjo įteisinti segregaciją federalinių įstatymu. Sumanymas nepraėjo, bet neapykanta negrams vistiek didėjo. 1917 metais East St. Louise įvyko tikras negrų pogromas. Baltaodžiai darbininkai puolė juodveidžius, kurie buvo užėmę jų vietas streiko metu. Kova tęsėsi kelias dienas, ir užmušta 39 negrai. Baltaodžių pusėj 9 buvo užmušti.

Po to atėjo Pirmasis pasaulinis karas. Amerikos armijon buvo paimta 360,000 negrų. Bet ir čia prieš juos atsisotojo baltųjų antagonizmas. Laivynas įsileido juos tik kaip darbininkus, o Marinių Korpas juos visai atmetė. Armija suformavo juos į atskirus vienetus ir pavedė prancūzams vadovauti. Amerikiečių karininkams jie buvo peržemas gaivalas. Komisija sako, kad pirmais karo metais buvo nulinčiuta 70 juodveidžių, kaikurie kareivių uniformose. Chicagoj tais pačiais 1917 metais susprogdinta bombomis 58 negrų namai.

Karui pasibaigus, 1929 metais Amerikoje prasidėjo didžioji depresija, kuri ypač skaudžiai atsiliepė negrams. Dauguma jų neturėjo nei darbo, nei duonos.

Taip brenodo dirva dabartinėms riaušėms. Išliko vada, susidarė organizacijos, ir prasidėjo protestai dėl valstybės nesirūpinimo negrų padėtimi. Tai tokios pagrindinės riaušių priežastys.

Pagaliau prezidentas Johnsonas norėjo žinoti, kas reikėtų daryti, kad daugiau tokių sukrėtimų nebūtų?

Deja, komisija neturi nieko konkretaus pasiūlyti. Ji tik pažymi, kad didmiesčių centrai pūva. Prekyba iš jų bėga; baltieji gyventojai traukiasi į užmiesčius; centruose lieka apleisti "getai", kuriuose negrams tenka gyventi. Tai esanti viena jų nepasitenkinimo priežasčių. Bet kaip to išvengti, komisija nepasako.

Kita priežastis — tai policijos "brutalumas". Negrai daugiausia dėl to skundžiasi. Bet kas yra "brutalumas", negrai aiškina visai: gali būti aštrus policininko balsas, gali būt rūstus pažiūrėjimas, na, žinoma, gali būt ir jėgos pavartojimas, kai negras nesiduoda areštuojamas. Bet ką policija turėtų daryti, kai negrai daužo langus, plėšia krautuves, ar iš pasalų šaudo į policiją, į ugniagesius — komisija nepasako.

Kalti esą ir "getai", prastos lindynės, lūšnynai, kur viename biuriame bute gyvena susikimšusios po dvi tris negrų šeimos su pulkais vaikų. Bet tai juk ne "gėtų" kaltė, bet kaltas skurdas, kad tie vargšai neturi iš ko pasisamdyti geresnių pastogių. O kaip panaikinti jų skurdą, komisija nežino.

Baltieji kartais visai netyčiomis užgauną negrų savi-meile. Pavyzdžiui, jeigu negrą pavadinsi pirmuoju jo vardu — Džek ar Džim — nepridedamas mandagumo titulo "Mister", tai negras jausis labai pažemintas ir, suprantama, — įžeistas. Tokiais atvejais komisija pataria elgtis su negrais mandagiai.

Jos raportas prezidentui užima apie 700 puslapių smulkaus rašto. Patarimams, kaip riaušių išvengti, paves-ta 300 puslapių, ir nieko konkretaus nenurodyta. Ir kaip komisija, pašaliniai žmonės, galėtų ką nors teigiamo nurodyti, kad ir patys negrai yra suskilę į keletą grupių ir kovoja tarp savęs, nežinodami, kas jiems būtų geriausia? Tiktai laikas galės šį klausimą išspręsti.

Pabaiga

MOTERŲ SKYRIUS

Primaus žmogus mėnulyje paminėti rugpjūtio mėnesį. Washingtono bus šiluminis šilumos žemėlapis. Jis bus 50% didesnis už normalų žemėlapis. Šio žemėlio kūrėjas buvo Apollo 11 nugalėtojas mėnulį ir atgal žemėn.

Astronautas Neil Armstrong Cape Kennedy bazėje praktikuojant, kaip reikės išlipti iš erdvėlaivio Eagle ant mėnulio paviršiaus. Jis iš astronautų kabinos nusileidžia specialiomis kopėčiomis ant erdvėlaivio kojos "kanopos", o nuo jos kairiaja savo koja bandys žengti pirmąjį žingsnį. Visa tai buvo išbandyta žemėje iki smulkmenų.

Ko žmogus veržiasi į mėnulį

Tuo tarpu nematant iš mėnulio apčiuopiamos naudos, daugeliui kyla klausimas, ar apamai reikėjo į jį veržtis ir tam reikalui išleisti milijonus dolerių, kuriuos žmonijai gerovei galima buvo sunaudoti žemėje?

Erėvės tyrimams ir susiekimui išrasti ir tobulinti vadovauja mokslininkai į tai žiūri ne pro šios dienos akinius. Jie, stebėdami žmonių mirties raidą ir jos uždaviusius, žvelgia šimtus metų į priekį.

Jie sako, kad, galvojant tik taip "praktiškai", gal evoliucijos atitinkamam laikotarpiui žmogui "praktiškai" saugumo sumetimais nevertėjo išlipti iš medžio. Pradžioje jis neįvertino ugnies reikšmės ir naudos, nes ji pirminio žmogaus užuomazgai tik pirštus ar kailį nušvilindavo. Kolumbui nevertėjo plaukti ieškoti kitų jūrų kelių ar žemių. Viso to naudą parodė tik ateitis. Ateitis atskleis ir erdvių kelioniu naudą.

Elliniam žmogui jokios materialinės naudos nėra iš to, kad mes žinome, kaip yra sutvarkyta mūsų saulės sistema, kiek ir kokių planetų esama, kiek yra ir kur kokių žėri žvaigždžių, koks tas begalinės visatos sąsąjė. Nuo to žinojimo mūsų žmogui žemėje nemažėja, bet — mūsų protas

šviesėja, mes geriau suprantame, kas mes patys esame. Tad ir kelionė į mėnulį ar kada nors būsimos išvykos į kitas planetas yra žmogaus ir paties žmogaus evoliucija, kurios savo "praktiškai" sumetimais neturėtume trukdyti, o ją tik greitinoti, jeigu yra galimybių. Kaip žmogus šiandien nėra tas pats, kuris buvo prieš pusę milijono metų, taip jis bus visai nepažįstus ir mūsų po kitos pusės milijono metų, jeigu dar jis iš viso šioje planetoje gyvens. Ir dalis mūsų darbų, norom ar nenorom, yra skirta anam ateities žmogui išauginti, kaip mūsų prosenelių net nesąmoningos pastangos tobulėti išaugino mus.

...

Apollo 11 kelionė į mėnulį tarnauja kaip tik tam didžiajam žmonių tikslui. Ji yra pirmas žmogaus pažinėjimas nuo jį tūkstančius metų sūpavusios ir auginusios žemės. Astronautų atvežta mėnulio medžiaga bus ilgai ir kruopščiai tirinama geriausiu pasaulio mokslininkų. Tų tyrimų daviniai padės atsakyti į klausimą, kaip tas mėnulis sumiformuot: ar jis yra nuo žemės atsikilus dalis, ar į žemės trauką patekęs kitas dangaus kūnas, ar susidaręs taisyklingais dėsniais ir tvarka visai "nepriklausomai" mūsų saulės sistemoje. Tie tyrimai gal padės nustatyti ir aiškesnį mūsų žemės praeitį.

Be to, šie tyrimai gali išaiškinti ir kitą spėjimą, kuriu mokslininkai svarsto. O gal tamsi plikame mėnulyje kada nors buvo šio laikio tokia gyvybė, gal jame buvo ir vandens ir oro, kurie laikui bėgant ir dėl mėnulio mažos traukos nugaravo į begalinę erdvę? O gal mėnulio gilumoj dar ir dabar yra vandens? O gal ten giliai yra ir kokios nors bakterinės ar kitokios gyvybės?

Visa tai dabar ar vėliau išaiškins astronautų žygiai.

KAM MĖNULIS TURI PRIKLAUSYTI?

Dar žmogus nebuvo kojos įkėlęs į mėnulį, o jau pradėta svarstyti, kam mėnulis turi priklausyti. Tą klausimą kelia ne papildomi sugulę vasarotojai, bet Jungtinių Tautų vyrų. Šiuo metu dar gerai nenumatoma, kokią mėnulis galėtų turėti komercinių vertę. Vienas amerikie-

čių mokslininkas pasakė, kad jei mėnulio paviršius būtų net deimantais nuklotas, jų atsivežimas į Žemę daugiau atsieitų, negu jie verti. Todėl JAV ne tiek susirūpinusios, kam mėnulis priklausys, kiek taisyklingai nuostolius, kurių gali padaryti kitų valstybių paleisti erdvėlaiviai, ypač skraidantieji aplink žemę. Mat, juos iškelusios raketos ar po kiek laiko ir jie patys nukrinta į žemės atmosferą. Vieni jų nuo didelės trinties ir orų sudegimo, bet kartais gali dar visai nesudegę pasiekti žemę. Jau 1962 m. JAV atstovai rodė 14 svaru sovietų erdvėlaivio atplaišą, nukritusią Wisconsin valstijoje. Kai erdvės susisiekimas padidės, didesnis bus pavojus, kad toks apdegęs erdvėlaivis ar jo dalis gali nukristi kam ir ant galvos... Todėl JAV ir spiria, kad visų pirma reikia susitarti dėl tų nuostolių atlyginimo, kuriuos erdvėlaiviai gali padaryti.

...

Jau 18,000 asmenų dviejose lėktuvų bendrovėse "rezeravo" sau vietas kelionei

į mėnulį, nors tokios progos gal jie ir nesulauks.

UŽ PASIVAIKŠCIOJIMĄ MĖNULY \$33

Tiek gaus astronautas Armstrongas, kuris liepos 21 d. mėnulyje vaikščiojo 2 val. 40 min. Jis algos gausa per metus \$27,401, todėl už minėtus 2 val. 40 min., praleistas mėnuly, išeina 32 dol. 32 centai. Jeigu jam reikėtų sumokėti už drabužius, kuriuos jis dėvėjo būdamas mėnuly, tai jis turėtų dirbti 12 metų, nes jie atsieitų \$300,000.

Vieno labo kelionei į mėnulį išleista 24 milijonai dol. Vien Apollo 11 atsieitų 350 mil. dol. Iš tos sumos erdvėlaivis atsieitų 55 mil. dol., prikaba Eagle, kuri nusileidė mėnulyje, 41 mil. dol., raketa Saturn, kuri pakėlė erdvėlaivį Apollo 11, — 185 mil. dolerių.

Bearduokiant tai kelionei, jau žuvo 8 astronautai. Iš jų 3 sudegė erdvėlaiviu dar nepakilus nuo žemės, ir 5 buvo ore vykdydami uždavinius, susijusius su planu nusileisti mėnulyje.

Mūsų BALFAS

Minint jo 25 metų sukaktį

Šis gražus, platus pasaulis yra tiktai savimeilis: Glėsto tvirtą ir turtuolių, stumdo alpa ir varguolių.

Mūsų BALFas — vargšų broliu; žmogus jam žmogus, po meilu. BALFas turi jautrią širdį ir už jūrų vargšus giria.

Kai Lietuva krauju sruvo — mūrai griuvo, žmonės žuvo... Priešų puolamas ne vienas siekė prisiglausti už sienos...

Bet už sienos juodos dienos; gūja tremtinis kiekvienas, Kūnas silpsta, kojas gelia; malsto — anie trūpinėja...

Ir suaugę, ir vaikučiai, kojom trypla, rankas patin. Nėr ko valgyti, nėr kur gulti: verks, rauda, kenčia žmogus...

Lietuviai, kurie gyvena už kalnų, už okeano, Brolių aimanas išgirdę, atidarė savo širdį:

"Lietuva lieponoja, dega! Broliai, sesės — į Chicago!... Kviesimas, kaip aidai trimito, per Ameriką paplito..."

Baltą žiemą, šaltą rytą, kai melvi skliautai prarūp, Delegatai lėkė,ėjo, į Chicago atkubėjo.

Svarstant tremtinių dalyką, srovės ir vadinai sutiko Fondą suorganizuoti ir jam BALFą vardą duoti.

Fondas greit inkorporuotas, ir jo direktoriaus šeiminko pirmininką, Juozą Končij, kanaukinką.

Su juom — kaip bebrai, kaip bitės — lietuviai ir lietuvaitės Dirbo, skubo, kiek galėjo: rūbus rinko, aukas dėjo —

Ką pamatė, ką sutiko, vis išprašė po skatiką, Ar bent palta, suknių, skarų, lietpaltį ar batų porą...

Siuntė į pasaulio plotus, šelpė karo išgudrus, — Tarp žiaurių mirties žėdžių išsūtė ašaras varguolių...

Saulė paraudus skliautu riedėjo, veidą nugarė kiter išėjo... Šūviai dundėjo, žemė drebėjo; kaimai ir miestai lieponojė...

Mūsų Lietuva parblokiota buvo... daug graujo ariuvo, daug brolių žuvo... Mamos vaičio, sesės raudėjo... kur kas pradingo, niekas nežinojo...

Ak, kiek daug žuvo mūsų mylėti... kapų daugybė nepažymėta... Nei akmenėlio, nei margo žiedo... Tik audroj smilgės "Requiem" gieda...

Mūsų tėvynė, neprasikaltus, vėlka retėjus, priešų sukaltus... Kuomet Lietuvai rusai rusina, Jungtinės Tautos tik žiauria trina...

Saulė tekėjo, saulė riedėjo, dvidešimt penki metai praėjo... BALFas kas metai, diena į dieną, teikia vargšiemis rūbą ir poaną...

BALFas apgailli, kaip apgaillėjo, kad ne kiekvieną pasiekti galėjo. Bet ką išgirdo, ar sužinojo, kiek išgailėjo apdovanojo.

Ir Vakaruose, ir už Baltiko, ką vargus slėgė, kam kojos šalo, — Kam maisto trūko, kam kūnas vyto, — BALFas priėmė po siuntą-kitą.

BALFas tai širdis Amerikiečių, tai Vilties žvaigždė, kur kelią žviečia... BALFas daug brolių šelpė ir guodė... Daug kam ir Vilties Kelią parodė...

Ar ilgai dar pakeleiviams BALFą paramos reikės?... Taip ilgai, kaip vargšų burnos išmaldaus duonos rieks — Ir tol, kai baigsi kraštuos laisvės saulė užtekė... Ir tremtiniai sugrįžs nešlakstys rasi akies...

Baltimore, Md.

1969 m. gegužės 20-25 d.

Nadas Kustonis

Teisės patarimai

Advokatė dr. M. Šveikauskienė sutiko atsakyti į keleivio skaitytų klausimus teisės reikaliais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laikite reikla pažimėti, kad esate keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šio adresu:

Dr. M. Šveikauskas, Attorney at Law, Co-operative Bank Plaza 1864 Centre Street Boston, Mass. 02132

Klausimas

Mūsų žentas yra amerikonas iš geros turtingos vietinės šeimos. Prieš metus mirė jo dėdė, kuris paliko testamentą. Testamentas buvo gero žinomo advokato sudarytas. Pagal tą testamentą tam tikra suma buvo palikta "trust" testatoriaus seseriai. Ten taipogi buvo įrašyta, kad po tos sesers mirties tie pinigai turės būti paskirstomi testatoriaus sūnams (nephews), kurių yra net 4. Be "trust" buvo ir kitų daug pinigų palikta visokiems giminėms ir kaikiuriams draugams.

Testamentas buvo sudarytas, kai testatorius dar buvo geros sveikatos. Vėliau apie 10 metų prieš mirtį, jo sveikata buvo visai pasilijusi ne tik fiziniai, bet ir psichiniai. Kai jis mirė, jo sesuo, kuriai buvo palikta pinigų "trust", jau buvo mirusi (ji mirė 1963 metais). Kai priėjo laikas išdalinti pinigų, prasidėjo visokie nesusipratimai tarp giminėjų, visi buvo tos nuomonės, kad jų "dalis" turi būti didesnė, negu jiems buvo paskirta. Žentas mums pasakojo, kad šioj byloj yra net 9 advokatai, kad šis reikalas dar gali užsitęsti metų metus ir panašiai.

Suprantama, kad tai ne mūsų reikalas, kaip kiti žmonės savo testamentus tvarko ir kas kiek pinigų iš to gauna. Mūsų žentas nėra reikalingas to palikimo. Jis gerai uždirba, ir jo tėvas yra labai pasiturintis žmogus. Tačiau mes esame susirūpinę savo pačių reikalais. Mes taipogi turime advokato sudarytą testamentą. Iki tol kol šis nemalonus žento šeimos reikalas išsilo, mes nesirūpinome dėl savo testamentų. Dabar mums atrodo, kad testamentas irgi nėra galutinis "apsisąjogijimas" nuo ginčų tarp šeimos narių ir išlaidų teismuose. Tai kvi žmogus turi darviti, kaip užsitikrintų "taikų" ir norimą savo turto paskirstymą?

Skaitytėjai

Ohio valstija.

Atsakymas

Zinoma, aš nežinau ne testamentų "turimo", ne aplinkybių, kaip apsigalvojus atveju testamentą vykdyti pareiga būtų kreiptis į teismą, testamentą interpretacijos reikalu. Probate arba Surrogate Court (jvairiose valstijose šis teismas yra įvairiai vadinamas) interpretuos testamentą turinčių aplinkybių "šviesoje". Kai teismas interpretuoja testamentą, jis deda visas pastangas nustatyti, ką testatorius turėjo galvoje, testamentą surašant.

Teismas turi prieš save sekantį klausimą: ko testatorius siekė? Jei testamentą "parėdymai" yra aiškūs ir nėra dviprasmiški (ambiguos), tada teismas interpretuoja juos pagal įprastą vartojamų žodžių prasmę; jei yra galimumo tuos sraipsnius interpretuoti "įvairiai", teismas priima dėmesin ištiso testamentą "gaires" ir kryptį ir esamas sąlygas ir deda pastangas taip interpretuoti, kaip, teismo nuomone, testatorius būtų norėjęs. Todėl yra gerai numatyti visus "įmanomus" galimumus.

Matyt, Tamstų žento dėdės sesuo buvo daug jaunesnė už jį, ir jis nenumatė galimumo, kad ji, nors ir jaunesnė, gali mirti anksčiau. Po jos mirties testatorius, matyti, nebuvo užtenkamai geros sveikatos pakeitimams padaryti, ir todėl įvyko tai, ką Tamsta aprašai.

Tamstoms patarčiau, jei turite kokių abejonių ar netikrumo dėl savo testamentų, nueiti pas advokatą: pas tą, kuris yra jį surašęs, arba pas kitą, ir vėl apsvastyti su juo, ar visokie galimimai buvo užtenkamai priimami dėmesin. Kai testamentas buvo surašomas. Jei reikės, advokatas Tamstoms sudarys vadinamą "Codicil" — testamentą papildymą. Jei nereikės, advokatas Tamstas užtikrins, kad viskas yra testamente numatyta ir nėra reikalo Tamstoms dėl jo rūpintis.

VICEPREZIDENTIENE

GALES PUOSTIS

JAV viceprezidentas Spiro T. Agnew dabar gaus algos per metus \$62,500, o seniau gaudavo \$43,000. Taigi dabar bus \$18,500 daugiau. Tuo labiausiai džiungiasi viceprezidentienė. Ji mėsta nuostis, todėl dabar valės daugiūn tam reikaliui išleisti. Ji už anknes moka po \$250,000, o už vieną sumokėjo net \$1,000.

IDOMU ZINOTI

Philadelphijos (JAV) savivaldybės Taryba minėto savo šimtmečio metinės, būdamas senas amerikietis ir nuostolis, šlovinamas, kaip ir tarsi išleisti šis atstovė kad turti būtų šlovinamas kaimynais. "Nuo 99 metų šis nuostolis inkio turtinamas ir to, ka man žmonės sako".

Australas Willmont per 15 metų sumedžiojo 45,000 krokodilų. Neseniai jam persekiojant krokodilą, įgėlė gyvatė, ir jis mirė.

636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

1

Vietinės žinios

**Buvo sunegalavęs
Juozas Kapočius**

Liga neaplenkė nė Lietuvos Enciklopedijos leidėjo Juozo Kapočiaus, bet jis ją įveikė, apledo ligoninę ir baigia sveikti namie gydytojo priežiūroje.

Jo liga buvo šiek tiek sutrukdžiusi leidyklos darbą, bet dabar reikalai eina normalia vėže.

**Stasys Santvaras viešėjo
Toronte**

Rašytojas Stasys Santvaras dalyvavo Toronte Lūdos Kuolaitės ir Raimūndo Punkrio vestuvėse.

Idomi gegužinės programos

Seniausios N. Anglijoje Lietuvių radijo programos, kurias vadovauja S. ir V. Minkai, gegužinėje rugpjūčio 10 d. Romuvos parke Brocktone, be N. Anglijos gražuolių rinkimų, bus idomi meninė programa, kurią atliks Onos Ivaškiensės vadovaujamo sambūrio šokėjai ir indoneziečiai, kurie šoks žvakių šokį ir kt. Vaikus linksmins klounas.

Geriausios pramoginių šokių šokėjai gaus Louisės Day Hicksienės dovanas. Gros iš Worcesterio Ričardo Marcinkevičiaus vadovaujamas R & M Trio. Bus galima laimėti automobilį, kurį dovanojo Fitzmoure Motors Sales & Ser-

vice savininkas J. Kairis iš Brocktono, ir vienos savaitės atostogas dviem asmenims pagarsėjusioje Blue Waters Manor vasarvietėje prie Lake George, N.Y., ežero (savininkai D. ir P. Slavėnai).

Seimininkė Monika Plevokienė su talkininkėmis pagamins skanių lietuviškų valgių, bus ir pasirinktinai gėrimų.

Rengėjai prašo jau dabar tartis su biculiais ir pažįstamais rugpjūčio 10 d. susitikti Romuvos parke.

Autobusai į Putnamą

Autobusai į Lietuvų Dieną (pikniką) N. Pr. Seselių vienuolyno sodyboje Putname, Conn., liepos 27 d. išvyks 8 val. ryto nuo Lietuvos Piliečių Dr. jos (kampas E St. ir Broadway).

Bilietai gaunami pas O. Ivaškienę, V. Stelmoką ir O. Ulevičienę.

Dail. Viktoras Vizgirda grįžo iš tostogų

Dail. Viktoras ir Elena Vizgirdai atostogas praleido Cape Code, kur šiemet ir dauguma kitų bostoniečių poilsiauja. Dail. Viktoras Vizgirda jau grįžo į Bostoną, žmona dar pasiliko, nes ji gauna ilgesnes atostogas.

Apkūle konferencijos atstovus

Bostone vyksta Pasaulio sveikatos draugijos konferencija, kurioje dalyvauja šimtai atstovų iš virš šimto valstybių. Jų tarpe yra ir Irako (arabų) valstybės atstovai.

Liepos 15 d. 12:30 val. naktį tris jų, išėjusius iš kino, užpuolė jaunų chuliganų būrys, gerokai apkūle ir apipalė.

Pradžioje manyta, kad

Onos Ivaškiensės vadovaujamas lietuvių tautinių šokių sambūris šoks Lietuvių Radio gegužinėje rugpjūčio 10 d. Romuvos parke Brocktone. Šią radijo programą veda S. ir V. Minkai.

gal tai žydų darbas, bet vėliau paaiškėjo, kad čia žydai nieko dėti, bet vis vien toks įvykis Bostonui garbės buvo aukštų valdžios parei-

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO
ISTAIGA

Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtose salose, aplankyti gimines Lietuvoje ar juos atskivies. ti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų lėktuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (akvartus, lietaukius, megztinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus be papildomo mokesčio siųskite savo giminiams tik per

Podarogifts Inc. skyrių Bostone

Darbo valandos: Kasdien 9-5
Ketvirtadieniais 9-7
Šeštadieniais 8-12

390 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

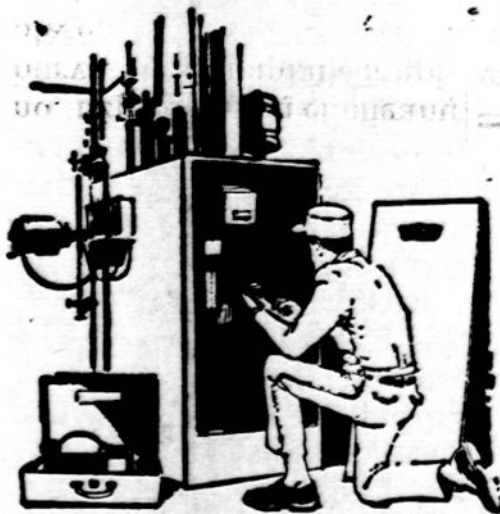
Skambinkite 268-2500

dabar už visus indelius moka 5 1/4 %

Nuo įdėjimo dienos — Be įspėjimo iš anksto — Kas mėnuo yra priskaitomi nuosimčiai — Pilnas draudimas

Bankas veikia 105-tuosius metus. Nušimčiai yra nurašomi nuo Mass. mokesčių. Bankas atidarytas nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shallna ir adv. J. Grigalus. Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra virš \$132,000,000

Tai veltui

Mums ištyrus jūsų alyva šildymo įrengimą dabar, gali jums sutaupyti pinigų per visą žiemą!

Mūsų veltai atliktas jūsų šildymo alyva sistemos ištyrimas gali pasakyti, kas reikalinga, kad ji žiemą veiktų taupiai ir efektingai. Gal reikia išvalyti, pritaikyti ar mažas dalis pakeisti? O gal norėsite jūsų burnerį pagerinti Texaco's Flame Boosteriu, nauju moksliniu tiesiai kontroliuoti prietaisu, kuris burnerio veiksmingumą gali padidinti iki 42%. Mes rūpestingai atliekame tą darbą. Tuoj mus pašaukite.

FORTUNA FUEL Co.

487 Washington Street
Dorchester, Mass. 02124.
24 valandų patarnavimas
GE 6 1204

Išnuomoja

Dorchester, netoli Ashmont stoties, išnuomojamas 5 kambarių butas. Teirautis vakarais telefonu 265-9146.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS siunčia betarpiškai iš BOSTONO į LIETUVĄ ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir garantuotas

Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. o šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

331 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-0068

Vedėjas J. Vaičiaitis

The Apothecary LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į Lietuvos vaistinę.

Rev. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

182 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.
Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., laukiamas šeštadieniais ir sekm.

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpildymas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

Knyga yra geriausias žmogaus draugas